

न तत्राभ्यधिकः कश्चित् सर्वे ते समतेजसः । अथ सूर्यसहस्रस्य प्रभां युगपदुत्थितां ।

१२०८०

सहसा दृष्टवन्तः स्म पुनरेव दृहस्यते । सहिताभ्याभ्यधावन्त ततस्ते मानवा द्रुतं ।

कृताञ्जलिपुटा हृष्टा नमइत्येव वादिनः । ततो हि वदतां तेषामश्रौण विपुलं ध्वनिं ।

बलिः किलोपक्रियते तस्य देवस्य तेनैरैः । वयन्तु तेजसा तस्य सहसा हतचेतसः ।

न किञ्चिदपि पश्यामो हतचक्षुर्बलेन्द्रियाः । एकस्तु शब्दे विततः श्रुतोऽस्माभिरुदीरितः ।

जितन्ते पुण्डरीकाक्ष नमस्ते विश्वभावन । नमस्तेऽस्तु हृषीकेश महापुरुषपूर्वज ।

१२०८१

इति शब्दः श्रुतोऽस्माभिः शिवाकरसमन्वितः । एतस्मिन्नन्तरे वायुः सर्वगन्धवहः शुचिः

दिव्यानुवाह पुष्पाणि कर्माण्याश्चापधीस्तथा । तैरिष्टपञ्चकालज्ञैर्हरिरेकान्तिभिर्नरैः ।

भक्त्या परमया युक्तैर्मनोवाक्कर्माभिस्तदा । नूनन्तत्रागतो देवो यथा तैर्वागुदीरिता ।

वयन्त्वेनं न पश्यामो मोहितास्तस्य मायया । मारुते संनिवृत्ते च बलौ च प्रतिपादिते ।

चिन्ताव्याकुलितात्मानो जाताः स्मोऽङ्गिरसाम्बर । मानवानां सहस्रेषु तेषु वै शुद्धयोनिषु ।

१२०८२

अस्मान्न कश्चिन्नमसा चक्षुषा वायपूजयत् । तेऽपि खस्था मुनिगणा एकभावमनुव्रताः ।

नास्मासु दधिरे भावं ब्रह्मभावमनुष्ठिताः । ततोऽस्मान् सुपरिश्रान्तास्तपसा चातिकर्षितान् ।

उवाच खल्वं किमपि भूतं तत्राशरीरकं ।

॥ देव उवाच ॥ द्रष्टारः पुरुषाः स्वेताः सर्वेन्द्रियविवर्जिताः । दृष्टो भवति देवेश एभिर्दृष्टैर्दिजोत्तमैः ।

गच्छध्वं मुनयः सर्वे यथागतमितोऽचिरात् । न स शक्यस्त्वभक्तेन द्रष्टुं देवः कथञ्चन ।

१२०८३

कालं कालेन महता एकान्तिलमुपागतैः । शक्यो द्रष्टुं स भगवान् प्रभामण्डलदुर्दृशः ।

महत्कार्यैश्च कर्त्तव्यं युष्माभिर्दिजसत्तमाः । इतः कृतयुगेऽतोते विपर्ययासङ्गतेऽपि च ।

वैवस्वतेऽन्तरे विप्राः प्राप्ते त्रेतायुगे पुनः । सुराणां कार्यमिदं सहाया वै भविष्यथ ।

ततस्तदद्भुतं वाक्यं निशम्यैवामृतोपमं । तस्य प्रसादात् प्राप्ताः स्मो देशमोक्षितमञ्जसा ।

एवं सुतपसा चैव हव्यकव्यैस्तथैव च । देवोऽस्माभिर्न दृष्टः स कथं त्वं द्रष्टुमर्हसि ।

१२०८४

नारायणो महद्भूतं विश्वसृक् हव्यकव्यभुक् । अनादिनिधनोऽव्यक्तो देवदानवपूजितः ।

एवमेकतवाक्येन दिर्तात्रितमतेन च । अनुनोतः सदस्यैश्च दृहस्यतिरुदारधीः ।

समानयत्ततो यज्ञं दैवतं समपूजयत् । समाप्तयञ्चो राजापि प्रजां पालितवान् वसुः ।

ब्रह्मशापादिवो भ्रष्टः प्रविवेश महीं ततः । स राजा राजशार्दूल सत्यधर्मपरायणः ।

अन्तर्भूमिगतश्चैव सततं धर्मवत्सलः । नारायणपरो भूत्वा नारायणजपं जपन् ।

१२०८५

तस्यैव च प्रसादेन पुनरेवोत्थितस्तु सः । महीतलाद्गतस्थानं ब्रह्मणः समनन्तरं ।

पराङ्गतिमनुप्राप्त इति नैष्ठिकमञ्जसा ।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि मोक्षधर्मपर्वणि नारायणोद्ये अष्टविंशदधिकत्रिंशतोऽध्यायः ॥ ३३८ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ यदा भागवतोऽत्यर्थमासीद्राजा महान् वसुः । किमर्थं स परिभ्रष्टो विवेश विवरं भुवः ।